

STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA

JÁNA MAZÁKA

přednesené dne 18. ledna 2007¹

I – Úvod

1. Svým kasačním opravným prostředkem se německá společnost SGL Carbon AG (dále jen „SGL“) domáhá částečného zrušení rozsudku Soudu prvního stupně Evropských společenství² ze dne 15. června 2005 ve spojených věcech T-71/03, T-74/03, T-87/03 a T-91/03, Tokai a další v. Komise Evropských společenství (dále jen „napadený rozsudek“), v rozsahu, v němž zamítl žalobu na neplatnost ve věci T-91/03, směřující proti rozhodnutí Komise K(2002) 5083 konečné ze dne 17. prosince 2002 (dále jen „sporné rozhodnutí“), jež se týká řízení podle článku 81 ES.

2. Soud napadeným rozsudkem mimo jiné snížil pokutu uloženou SGL za protiprávní jednání, kterého se dopustila v odvětví iso-statického grafitu, a ve zbytku žalobu zamítl.

3. Tento kasační opravný prostředek je, pokud jde o kontext a uváděné důvody, úzce spjat s kasačním opravným prostředkem podaným ve věci C-308/04 P, jež se týká pokut udělených Komisí za účast na dohodách a jednání ve vzájemné shodě v odvětví grafitových elektrod. V této věci bylo rozhodnuto rozsudkem Soudního dvora ze dne 29. června 2006³.

II – Právní rámec

A – Nařízení č. 17

4. Článek 15 nařízení Rady č. 17 ze dne 6. února 1962, prvního nařízení, kterým se

1 – Původní jazyk: angličtina.

2 – [2005] Sb. rozh. s. II-10.

3 – Věc SGL Carbon v. Komise, C-308/04, Sb. rozh. s. I-5977. Projednávaný kasační opravný prostředek v tomto ohledu do určité míry souvisí rovněž s kasačním opravným prostředkem podaným ve věci Showa Denko v. Komise, C-289/04 P, Sb. rozh. s. I-5859.

provádějí články [81] a [82] Smlouvy⁴, stanoví:

nebo v částce tuto výši přesahující, ale nepřesahující 10 % obratu dosaženého v předchozím účetním roce všemi podniky, které se na porušení podílely, a pokud úmyslně nebo z nedbalosti:

„1. Komise může svým rozhodnutím uložit podnikům nebo sdružením podniků pokuty od 100 do 5 000 zúčtovacích jednotek tehdy, pokud úmyslně nebo z nedbalosti:

- a) poruší čl. [81] odst. 1 nebo článek [82] Smlouvy.

[...]

- b) při odpovědi na žádost podle čl. 11 odst. 3 nebo 5 poskytnou nesprávné informace, [...]

[...]

Při stanovení výše pokuty se bere v úvahu závažnost a trvání daného porušení.

2. Komise může podnikům nebo sdružením podniků uložit rozhodnutím pokuty ve výši od 1 000 do 1 000 000 zúčtovacích jednotek

4 — Úř. věst. 1962, 13, s. 204; Zvl. vyd. 08/01, s. 3.

[...]“

B – *Pokyny*

s ohledem na přitěžující okolnosti, nebo snížena s ohledem na polehčující okolnosti.“

5. Sdělení Komise nazvané „Pokyny o metodě stanovování pokut uložených podle čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 a čl. 65 odst. 5 Smlouvy o ESUO“⁵ (dále jen „Pokyny“) ve své preambuli stanoví:

„Zásady uvedené v [...] pokynech by měly zajistit průhlednost a nestrannost rozhodnutí Komise, co se týče podniků i Soudního dvora, při zachování volnosti rozhodování svěřené Komisi příslušnými právními předpisy udělovat pokuty v rozsahu 10 % celkového obrátu. Tato volnost se však musí řídit koherentní a nediskriminační politikou, která je v souladu s cíli sledovanými při ukládání sankcí za porušování pravidel hospodářské soutěže.

Nová metoda stanovování výše pokuty se bude řídit následujícími pravidly, která vycházejí ze základní částky, jež bude zvýšena

C – *Sdělení o spolupráci*

6. Ve svém sdělení o neuložení nebo snížení pokut v případech kartelových dohod (dále jen „sdělení o spolupráci“)⁶ Komise vymezila podmínky, za kterých mohou být podniky, které s ní spolupracují v průběhu jejího šetření kartelové dohody, osvobozeny od pokuty nebo mohou mít nárok na snížení pokuty, kterou by jinak musely zaplatit.

7. Bod A odst. 5 sdělení o spolupráci stanoví:

„Spolupráce podniku s ní je pouze jednou z mnoha skutečností, k nimž Komise při stanovení pokuty přihlíží. [...]“

5 – Úř. věst. 1998, C 9, s. 3.

6 – Úř. věst. 1996, C 207, s. 4.

8. Bod C sdělení o spolupráci, nazvaný „Významné snížení výše pokuty“, stanoví:

c) ukončil svou účast na protiprávním jednání nejpozději v okamžiku, kdy oznámí kartelovou dohodu;

„Podnik, který při splnění podmínek uvedených v bodě B písm. b) až e) oznámí tajnou kartelovou dohodu poté, co Komise na základě rozhodnutí provedla šetření u podniků, které se účastnily kartelové dohody, aniž by toto šetření mohlo poskytnout dostatečný základ k odůvodnění zahájení řízení za účelem přijetí rozhodnutí, je oprávněn ke snížení částky pokuty o 50 až 75 %.“

d) poskytne Komisi všechny užitečné informace, jakož i všechny dokumenty a důkazy týkající se kartelové dohody, kterými disponuje, a bude stále a plně spolupracovat v průběhu celého šetření;

9. Za podmínek upravených v bodě B, na něž bod C odkazuje, se předpokládá, že dotčený podnik:

e) nepřinutil jiný podnik k účasti na kartelové dohodě ani neměl iniciativní nebo určující roli v protiprávním jednání“.

„a) oznámí tajnou kartelovou dohodu Komisi předtím, než Komise na základě rozhodnutí provede šetření u podniků, které jsou stranami kartelové dohody, pokud Komise již nedisponuje informacemi, které jsou dostatečné k prokázání existence oznámené kartelové dohody;

10. Podle odst. 1 bodu D „[...] pokud podnik spolupracuje, aniž by byly splněny všechny podmínky uvedené v bodech B a C, má nárok na 10% až 50% snížení výše pokuty, která by mu byla uložena, pokud by ke spolupráci nedošlo“, a podle odst. 2 téhož bodu „[...] tak tomu může být zejména pokud:

b) je první, kdo poskytne určující důkazy k prokázání existence kartelové dohody;

— před odesláním oznámení námitek podnik poskytne Komisi informace, doku-

menty nebo jiné důkazy, které přispívají k prokázání existence protiprávního jednání,

osvobozen nebo odsouzen konečným rozsudkem podle zákona a trestního řádu tohoto státu.

- po obdržení oznámení námitek podnik informuje Komisi, že nezpochybňuje věcnou správnost skutkových zjištění, na kterých Komise založila svá obvinění.“

Ustanovení předchozího odstavce nejsou na překážku obnově řízení podle zákona a trestního řádu příslušného státu, jestliže nové nebo nově odhalené skutečnosti nebo podstatná vada v předešlém řízení mohly ovlivnit rozhodnutí ve věci.

D – Evropská úmluva o ochraně základních práv a svobod

Od tohoto článku nelze odstoupit podle článku 15 Úmluvy.“

11. Článek 4 protokolu č. 7 k Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod, podepsané v Římě dne 4. listopadu 1950, stanoví:

III – Skutkový základ a kontext přijetí napadeného rozhodnutí

„Právo nebýt souzen nebo potrestán dvakrát

12. V napadeném rozsudku Soud prvního stupně shrnul skutkový základ žaloby, která mu byla podána, takto:

Nikdo nemůže být stíhán nebo potrestán v trestním řízení podléhajícím pravomoci téhož státu za trestný čin, za který již byl

„1 Rozhodnutím K(2002) 5083 konečně [...] Komise konstatovala účast různých podniků na řadě dohod a jednáních ve vzájemné shodě ve smyslu čl. 81

odst. 1 ES a čl. 53 odst. 1 Dohody o Evropském hospodářském prostoru (EHP) v odvětví speciálních grafitů, a to v období od července 1993 do února 1998.

nejlevnější, a proto, pokud vyhovuje nárokům na dané použití, je první volbou. Extrudované výrobky mají celou řadu využití v průmyslu, především v ocelářství, při zpracovávání hliníku, v chemickém průmyslu a metalurgii.

2 Pro účely rozhodnutí se „speciálními grafity“ rozumí skupina grafitových výrobků pro různá použití, vyjma grafitových elektrod určených pro ocelářství, zejména pak isostatický grafit, extrudovaný grafit a lisovaný grafit.

5 Lisovaný grafit je obvykle používán pouze při velkovýrobě, neboť má zpravidla horší vlastnosti než grafit extrudovaný.

3 Mechanické vlastnosti isostatického grafitu jsou lepší než vlastnosti extrudovaného grafitu a lisovaného grafitu, přičemž cena každé kategorie grafitů se mění v závislosti na mechanických vlastnostech. Vyskytuje se zejména ve formě elektrod pro elektroerozivní stroje používané při výrobě kovových forem v automobilovém odvětví a v odvětví elektroniky. Isostatický grafit se dále používá pro výrobu forem pro kontinuální lití neželezných kovů, jako jsou měď a slitiny mědi.

[...]

4 Rozdíl mezi výrobními náklady isostatického grafitu a extrudovaného grafitu či lisovaného grafitu dosahuje nejméně 20 %. Extrudovaný grafit bývá zpravidla

7 Rozhodnutí se týká dvou různých kartelových dohod, a to jednak dohody na trhu speciálního isostatického grafitu, a jednak dohody na trhu speciálního extrudovaného grafitu. Neexistoval žádný důkaz o kartelové dohodě na trhu lisovaného grafitu. Tyto kartelové dohody se týkaly velmi specifických výrobků, zejména grafitu ve formě řezaných bloků, nikoli však obráběných výrobků zhotovovaných pro zákazníka na objednávku.

- 8 V západním světě jsou hlavními výrobci speciálních grafitů nadnárodní korporace [...]
- 9 V okamžiku přijetí rozhodnutí byly na území Společenství/EHP největšími výrobci speciálního isostatického grafitu německá společnost SGL Carbon AG (dále jen ‚SGL‘) a francouzská společnost Le Dragon-Lorraine SA (dále jen ‚LCL‘). Japonská společnost Toyo Tanso Co. Ltd (dále jen ‚TT‘) byla na třetím místě. Za ní následovaly další japonské společnosti, zejména pak Tokai Carbon Co. Ltd (dále jen ‚Tokai‘), Ibiden Co. Ltd (dále jen ‚Ibiden‘), Nippon Steel Chemical Co. Ltd (dále jen ‚NSC‘) a NSCC Techno Carbon Co. Ltd (dále jen ‚NSCC‘) a americká společnost UCAR International Inc. (dále jen ‚UCAR‘), která se přeměnila na GrafTech International Ltd.
- 12 V červnu 1997 Komise zahájila šetření na trhu grafitových elektrod. Na základě tohoto šetření Komise přijala rozhodnutí ze dne 18. července 2001 týkající se řízení podle článku 81 Smlouvy o ES a článku 53 Dohody o EHP – věc COMP/E-1/36.490 – grafitové elektrody (Úř. věst. 2002 L100, s. 1). V průběhu šetření UCAR v roce 1999 kontaktovala Komisi, aby podala žádost na základě [sdělení o spolupráci]. Žádost se týkala údajného protisoutěžního jednání na trhu isostatického grafitu a extrudovaného grafitu.
- 11 Hlavními účastníky na světovém trhu s lisovaným grafitem byly společnosti UCAR (40 %) a SGL (30 %). Na evropském trhu se na prodeích podílely dvěma třetinami. Japonští výrobci společně ovládali přibližně 10 % světového trhu a 5 % trhu Společenství. Podíl na
- 13 Na základě dokumentů předložených UCAR Komise zaslala žádosti podle čl. 11 nařízení č. 17 společností SGL, Intech, Ibiden, Tokai a TT, ve kterých požádala o podrobné informace o kontaktech mezi soutěžiteli. Tyto společnosti kontaktovaly Komisi a vyjádřily svoji vůli spolupracovat s ní při šetření.

[...]

- 14 V USA byla v březnu 2000 a v únoru 2001 zahájena trestní stíhání proti dceřiné společnosti LCL a dceřinné společnosti TT za účast na protiprávní kartelové dohodě na trhu speciálních grafitů. Společnosti svoji vinu uznaly a souhlasily se zaplacením pokut. V říjnu 2001 přiznala vinu i Ibiden a zaplatila pokutu.
- 15 Dne 17. května 2002 Komise zaslala adresátům svého rozhodnutí oznámení námitek. Ve svých odpovědích všechny společnosti kromě Intech EDM BV a Intech EDM AG přiznaly protiprávní jednání. Žádná z nich nezpochybnila věcnou správnost skutkových zjištění.
- 16 Vzhledem k podobnosti metod, které používali členové kartelu, skutečnosti, že obě protiprávní jednání se týkala příbuzných výrobků, a k tomu, že SGL a UCAR byly účastníky v obou případech, uznala Komise za vhodné zabývat se protiprávním jednáním na obou trzích v jediném řízení.
- 17 Správní řízení skončilo dne 17. prosince 2002 přijetím rozhodnutí, ve kterém Komise došla k závěru, že žalobkyně
- TT, UCAR, LCL, Ibiden, NSC a NSCC na celosvětové úrovni stanovily orientační ceny (cílové ceny) na trhu neopracovaného isostatického grafitu a UCAR se dopustila stejného protiprávního jednání na celosvětové úrovni na trhu extrudovaného grafitu.
- 18 Co se týče protiprávního jednání na trhu isostatického grafitu, uvádí se v rozhodnutí, že ceny byly stanoveny podle způsobu použití, zeměpisné oblasti (Evropa, Spojené státy), úrovně obchodování (distributoři/zpracovatelé a velcí koncoví uživatelé se zpracovatelskou kapacitou). Předmětem kartelové dohody byla harmonizace obchodních podmínek a výměna záznamů o přepravě tak, aby bylo zajištěno detailní sledování prodeje a byly zjištěny případné odchylky od instrukcí kartelu. V některých případech došlo k výměně informací o rozdělení si velkých zákazníků.
- 19 Rozhodnutí uvádí, že zákulisní dohody se na trhu isostatického grafitu realizovaly prostřednictvím pravidelných mno-

hostranných schůzek konaných na čtyřech úrovních:

— „setkání na nejvyšší úrovni, kterých se účastnili vrcholoví manažeři společností, na nichž byly stanoveny základní principy spolupráce;

— „pracovní setkání na mezinárodní úrovni, která se týkala zařazení grafitových bloků do různých kategorií a určování minimálních cen pro každou kategorii;

— „regionální“ (evropská) setkání;

— „místní“ (národní) setkání týkající se italského, německého, francouzského, britského a španělského trhu.

[...]

21 Co se týče trhu extrudovaného grafitu, z rozhodnutí vyplývá, že dva hlavní aktéři na evropském trhu těchto výrobků, společnosti SGL a UCAR, přiznali účast na četných dvoustranných setkáních, jejichž předmětem byl tento trh, v období od roku 1993 do konce roku 1996. Společnosti UCAR a SGL se dohodly na tom, že zvýší ceny extrudovaného grafitu na trhu Společenství/EHP. Pravidelně diskutovaly o cenách a zařídění výrobků s cílem vyhnout se mezi sebou cenové konkurenci. Nové ceny byly skutečně zákazníkům oznamovány střídavě vždy jedním z účastníků dohody.

22 Komise na základě svých skutkových zjištění a právní kvalifikace učiněné v rozhodnutí uložila uvedeným společnostem pokuty vyměřené v souladu s metodou stanovenou v Pokynech o metodě stanování pokut udělených podle s čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 a čl. 65 odst. 5 Smlouvy o ESUO [...] a sdělení o spolupráci.

23 Podle prvního odstavce čl. 1 výroku rozhodnutí následující podniky porušily čl. 81 odst. 1 ES a čl. 53 odst. 1 Dohody o EHP tím, že se v uvedených obdobích

podílely na souboru dohod a jednání ve shodě, které ovlivnily trhy Společenství a EHP s isostatickým speciálním grafitem:

25 Článek 3 výroku rozhodnutí ukládá tyto pokuty:

[...]

[...]

b) SGL:

b) SGL od července 1993 do února 1998;

— Isostatický speciální grafit:
18 940 000 eur;

[...]

— Extrudovaný speciální grafit:
8 810 000 eur;

24 Podle druhého odstavce téhož ustanovení následující podniky porušily čl. 81 odst. 1 ES a čl. 53 odst. 1 Dohody o EHP tím, že se v uvedených obdobích podílely na souboru dohod a jednání ve shodě, které ovlivnily trhy Společenství a EHP s extrudovaným speciálním grafitem:

[...]

— SGL od února 1993 do listopadu 1996;

26 Článek 3 dále nařizuje, že pokuty musí být zaplacený do tří měsíců od data doručení uvedeného rozhodnutí pod hrozbou úroků z prodlení ve výši 6,75 %.

[...]

27 Dopisem dne 20. prosince 2002 bylo rozhodnutí doručeno jednotlivým žalobkyním. Bylo v něm uvedeno, že

po uplynutí lhůty pro platbu určené v rozhodnutí přistoupí Komise k vymáhání své pohledávky, přičemž v případě zahájení soudního řízení před Soudem prvního stupně Komise nepodnikne kroky k výkonu rozhodnutí, pokud byl uhrazen úrok ve výši 4,75 % a byla zřízena bankovní záruka.“

COMP/E-2/37.667 za protiprávní jednání, kterého se dopustila v odvětví isostatického grafitu, na 9 641 970 eur;

— v ostatních částech se žaloba zamítá;

IV – Řízení před Soudem prvního stupně a napadený rozsudek

13. Společnost SGL a ostatní podniky, kterým bylo určeno sporné rozhodnutí, podaly Soudu prvního stupně žaloby na zrušení sporného rozhodnutí.

— žalobkyně ponese dvě třetiny vlastních nákladů řízení a dvě třetiny nákladů řízení vynaložených Komisí, přičemž Komise ponese třetinu vlastních nákladů řízení a třetinu nákladů řízení vynaložených žalobkyní.“

V – Návrhová žádání formulovaná před Soudním dvorem

14. Napadeným rozsudkem Soud zejména rozhodl:

15. SGL Carbon navrhuje, aby Soudní dvůr:

„Ve věci T- 91/03, SGL Carbon v. Komise:

— se stanovuje částka pokuty uložené žalobkyni článkem 3 rozhodnutí

— částečně zrušil rozsudek Soudu prvního stupně Evropských společenství ze dne 15. června 2005 ve spojených věcech T-71/03, T-74/03, T-87/03 a T-91/03 v té části, v níž zamítá žalobu ve věci T-91/03 proti rozhodnutí Komise K(2002) 5083 konečné ze dne 17. prosince 2002 v řízení podle článku 81 Smlouvy o ES;

- podpůrně přiměřeně snížil pokutu uloženou žalobkyni v článku 3 rozhodnutí ze dne 17. prosince 2002, jakož i úroky splatné od zahájení řízení a úroky z prodlení, stanovené napadeným rozsudkem ve výši uvedené ve výroku;
- uložil žalované náhradu veškerých nákladů řízení.

16. Komise navrhuje, aby Soudní dvůr:

- zamítl kasační opravný prostředek;
- uložil navrhovatelce náhradu nákladů řízení.

18. Ve svém prvním důvodu SGL tvrdí, že Soud prvního stupně porušil zásadu *ne bis in idem* tím, že nezohlednil dřívější pokuty, které jí byly uloženy ve Spojených státech. Druhý důvod směřuje proti zvýšení pokuty o 35 %, které má odrážet skutečnost, že SGL hrála roli výlučného vůdce kartelu. Třetí důvod se vztahuje k okolnosti, že Soud prvního stupně neposoudil námitku SGL v tom smyslu, že její právo na obhajobu bylo nezhojitelně porušeno tím, že členové týmu Komise, kteří na případu pracovali, neměli dostatečné jazykové znalosti. Ve čtvrtém důvodu SGL uvádí, že význam její spolupráce byl podhodnocen. Ve svém pátém důvodu SGL tvrdí, že Soud prvního stupně opomenul zohlednit její schopnost uhradit pokutu a že pokuty, které jí byly uloženy, byly nepřiměřeně vysoké. Ve svém šestém důvodu SGL tvrdí, že Soud prvního stupně nesprávně vypočítal úrok.

A – První důvod kasačního opravného prostředku, jímž je tvrzeno porušení zásady ne bis in idem

Hlavní argumenty

VI – Kasační opravný prostředek

17. Společnost SGL uvádí na podporu svého kasačního opravného prostředku šest důvodů, přičemž poukazuje na nesprávné použití procesních pravidel a na porušení práva Společenství.

19. Ve svém prvním důvodu SGL v podstatě tvrdí, že se Soud prvního stupně dopustil nesprávného právního posouzení tím, že opomněl v bodech 112 až 116 napadeného

rozsudku zohlednit pokuty, které jí byly dříve uloženy ve Spojených státech v roce 1999. Tyto sankce měly vést ke snížení uložené pokuty, když pro nic jiného, tak z důvodu přirozené spravedlnosti. To vyplývá ze správného chápání základní zásady *ne bis in idem*, která se na rozdíl od závěrů Soudu prvního stupně použije i na sankce uložené jinými než členskými státy.

20. Co se týče obsahu a rozsahu působnosti této zásady, SGL odkazuje předně na čl. 50 Listiny základních práv Evropské unie, čl. 4 Protokolu č. 7 k Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen "EÚLP"), vnitrostátní právní řády členských států a několik rozsudků Soudního dvora a Soudu prvního stupně. Z rozsudku *Boehringer*⁷ nelze vyvodit, jak to Soud nesprávně uvedl v bodě 112 napadeného rozsudku, že pravidlo zakazující kumulaci sankcí se nepoužije na věc, jako je tato, ve které se skutečnosti, které zakládají protiprávní jednání, shodují. Zásada teritoriality, na kterou Soud prvního stupně odkazuje v bodě 113 napadeného rozsudku, této tezi neodporuje. Dále, jestliže Soud prvního stupně měl v bodě 116 napadeného rozsudku za to, že zájmy chráněné orgány Společenství a americkými orgány nejsou totožné, pak je tento závěr nesprávný.

21. SGL dále tvrdí, že Soud prvního stupně v bodě 114 napadeného rozhodnutí nesprávně uvedl, že nebylo nutné zabývat se tvrzením SGL, že sankce, které jí byly uloženy ve Spojených státech za její účast na kartelu grafitových elektrod, se rovněž týkaly zvláštního grafitu, ani vyslechnout k tomuto bodu svědka navrhovaného SGL. SGL v každém případě prokázala existenci „*idem*“.

22. SGL při jednání dále uvedla s poukazem na rozsudek Soudního dvora *SGL Carbon*⁸, že i když Soudní dvůr odmítl názor, že je nutné za každých okolností přihlídnout k dřívějším sankcím uloženým podnikem třetím státem, neznamená to, že Komise nemá možnost vzít tuto okolnost v potaz. Především s ohledem na povinnost zajistit přiměřenost sankcí může mít Komise v dané věci povinnost použít svou diskreční pravomoc tak, že zohlední dřívější sankce, které byly v projednávané věci uloženy.

23. Komise uvádí podrobnou argumentaci, kterou vyvrací tvrzení SGL a trvá na tom, že Soud prvního stupně správně rozhodl, že zásada *ne bis in idem* není v této věci použitelná.

7 — Rozsudek Soudního dvora ze dne 14. prosince 1972, *Boehringer Mannheim v. Komise* (7/72, Recueil, s. 1281).

8 — Uvedený výše v poznámce pod čarou 3.

Posouzení

24. Úvodem je třeba připomenout, že zásada *ne bis in idem* zakazuje, aby téže osobě bylo za stejné protiprávní jednání uloženo více sankcí za účelem ochrany téhož právního zájmu. Podle ustálené judikatury tato zásada, která je rovněž zakotvena v čl. 4 protokolu č. 7 EÚLP, představuje základní zásadu práva Společenství, jejíž dodržování je zaručeno soudy Společenství⁹. Použití zásady *ne bis in idem* podléhá trojí podmínce, a sice totožnosti skutků, totožnosti pachatele a totožnosti chráněného právního zájmu. Tato zásada tedy zakazuje, aby téže osobě bylo za stejné protiprávní jednání na ochranu téhož právního zájmu uloženo více sankcí¹⁰.

25. Konkrétně, co se týče uváděného důvodu, je třeba poznamenat, že Soudní dvůr již ve svých rozsudcích SGL Carbon¹¹ a Showa Denko¹² rozhodl, že Komise nemá povinnost zohlednit řízení vedené proti

podniku ve třetích státech a v nich uložené sankce za porušení pravidel hospodářské soutěže, přičemž formuloval v zásadě stejný názor v rozsudku Archer Daniels¹³.

26. Soudní dvůr zamítl obdobný návrh ve věci SGL Carbon založený na stejných argumentech, jako jsou argumenty SGL v projednávané věci.

27. Co se týče rozsahu působnosti zásady *ne bis in idem* v situacích, ve kterých orgány třetího státu jednají na základě své sankční pravomoci v oblasti práva hospodářské soutěže použitelného na území uvedeného státu, Soudní dvůr nejprve připomněl, že sporná kartelová dohoda působí v mezinárodním kontextu, jenž se vyznačuje především intervencí právních řádů třetích států na jejich příslušných územích, a poukázal na to, že výkon pravomocí orgány těchto států odpovědných za ochranu hospodářské soutěže v rámci jejich místní příslušnosti se řídí vlastními požadavky těchto států¹⁴.

9 — Viz též rozsudky ze dne 5. května 1966, Gutmann v. Komise ESAE, 18/65 a 35/65, Recueil, s. 103, 119, a ze dne 15. října 2002, Limburgse Vinyl Maatschapij a další v. Komise, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, Recueil, s. I-8375, bod 59.

10 — Viz mimo jiné spojené věci C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P a C-219/00 P, Aalborg Portland a další v. Komise, Recueil 2004, s. I-123, bod 338.

11 — Uvedený výše v poznámce pod čarou 3.

12 — Uvedený výše v poznámce pod čarou 3.

13 — Rozsudek Soudního dvora ze dne 18. května 2006, Archer Daniels Midland a Archer Daniels Midland Ingredients v. Komise (C-397/03 P, Sb. rozh. s. I-4429).

14 — Body 28 a 29.

28. Soudní dvůr dále uvedl, že skutečnosti, které jsou základem právních řádů jiných států v oblasti hospodářské soutěže, nezahrnují jen specifické účely a cíle, ale vedou též k přijetí konkrétních hmotněprávních pravidel, jakož i k rozmanitým právním důsledkům ve správní, trestněprávní nebo občanskoprávní oblasti, pokud orgány těchto států prokázaly protiprávní jednání porušující pravidla použitelná v oblasti hospodářské soutěže.

29. Soudní dvůr učinil jasný rozdíl mezi touto právní situací, která se vyznačuje různou místní příslušností a mnohostí právních řádů s jejich vlastními účely, a situací, která se vyznačuje tím, že se na podnik použije výlučně právo Společenství či právo hospodářské soutěže jednoho nebo několika členských států, tedy v případě, kdy se kartelová dohoda omezuje výlučně na oblast územní působnosti právního řádu Evropského společenství¹⁵.

30. Soudní dvůr zdůraznil specifičnost zájmu chráněného právem na úrovni Společenství, což je důvodem, proč se posouzení Komise při výkonu jejích pravomocí v této oblasti mohou značně odlišovat od posouzení prováděných orgány třetích států.

31. Soudní dvůr proto dospěl k závěru, především vzhledem k rozdílu mezi zájmem chráněným právem Společenství a zájmem chráněným třetími státy, že Soud prvního stupně po právu rozhodl, že zásada *non bis in idem* se nepoužije.

32. Odpovídající návrh SGL v projednávané věci, v němž se tvrdí, že byla porušena zásada *ne bis in idem*, musí být odmítnut z téhož důvodu.

33. K odkazu SGL na jiné principy, jako například na princip přirozené spravedlnosti, je třeba dodat, že Soudní dvůr rozhodl ve věci SGL Carbon, že žádné jiné principy včetně zásad mezinárodního práva veřejného neukládají Komisi povinnost zohlednit řízení a sankce, jejichž předmětem byla navrhovatelka ve třetích státech¹⁶.

34. Co se týče argumentu uvedeného SGL při jednání, že rozsudek SGL Carbon je třeba vykládat tak, že dává Komisi možnost uvážení, zda zohlední dřívější sankce uložené v třetím státě, a dále, že Komise může mít v konečném důsledku povinnost tak učinit,

15 — Bod 30.

16 — Body 33 až 37.

stačí uvést, že takovýto přístup je zřejmým pokusem zkruslit jasný výklad, který Soudní dvůr poskytl v tomto rozsudku a který je přesně opačný, a není tudíž možné ho přijmout¹⁷.

35. Z toho vyplývá, že Soud prvního stupně se nedopustil nesprávného právního posouzení a neporušil zásadu *ne bis in idem*, když došel v bodech 112 až 116 napadeného rozsudku k závěru, že při ukládání pokuty společnosti SGL neměla Komise povinnost zohlednit sankce, které byly této společnosti již dříve uloženy ve Spojených státech.

36. Dále konkrétně k odkazu na rozsudek Boeringer¹⁸, který učinil Soud prvního stupně v bodě 112, je třeba poznamenat, že Soudní dvůr v této věci nerozhodoval o otázce, zda je Komise povinna započíst sankci uloženou orgány třetího státu, vzhledem k tomu, že nebylo prokázáno, že skutky vytýkané podniku na jedné straně Komisí a na druhé straně americkými orgány byly opravdu totožné¹⁹.

37. Soudní dvůr v této věci nicméně uvedl, že zásada *ne bis in idem* předpokládá, že se jedná o totožné skutky, které se podstatným způsobem neliší co do předmětu a územního umístění²⁰.

38. Když Soud v bodě 112 napadeného rozsudku uvádí své závěry ohledně této zásady a praví, že „v případech, kdy skutkové okolnosti, které zakládají dvě protiprávní jednání, pramení z téhož souboru zakázaných dohod, avšak liší se co do předmětu a zeměpisného rozsahu, pak se zásada *ne bis in idem* nepoužije“, pak pouze tak správně uplatňuje tuto judikaturu.

39. Konečně, co se týče námitky, že Soud prvního stupně v bodě 114 údajně opomněl ověřit tvrzení SGL, že sankce, které jí byly uloženy ve Spojených státech za její účast na zakázané dohodě ohledně grafitových elektrod, se vztahovaly rovněž na speciální grafity, a že k tomuto bodu opomněl vyslechnout navrhované svědky, je třeba poznamenat, že vzhledem k tomu, že Soud správně rozhodl, že zásada *ne bis in idem* se

17 — Viz v tomto smyslu rozsudky uvedené výše v poznámce pod čarou 3, SGL Carbon, bod 36, a Showa Denko, bod 60.

18 — Uvedený výše v poznámce pod čarou 7.

19 — Viz rozsudek Archer Daniels, uvedený v poznámce pod čarou 13, body 48 a 49.

20 — Viz rozsudek SGL Carbon, bod 27.

na sankce uložené ve třetích státech nevztahuje, neboť chybí jednota chráněného zájmu, domníval se správně, že pokud jde o skutkový stav, není nutné dále zkoumat existenci „idem“, tedy totožného jednání. I tento argument tudíž musí být odmítnut.

40. Z výše uvedených důvodů je třeba první důvod kasačního opravného prostředku zamítnout jako neopodstatněný.

B – Druhý důvod, směřující proti zvýšení částky pokuty o 35 % z důvodu, že SGL byla výlučným vůdcem kartelu

Hlavní argumenty

41. Svým druhým důvodem SGL zpochybňuje závěr formulovaný Soudem prvního stupně v bodech 138 až 155 a v bodech 316 až 331 napadeného rozsudku, kde Soud uvedl, že SGL byla skutečným vůdcem kartelu, a rozhodl, že by zvýšení základní částky pokuty v důsledku toho uložené SGL mělo být sníženo z 50 % na 35 %.

42. Tento žalobní důvod má dvě části.

43. SGL za prvé tvrdí, že Soud prvního stupně ničím neodůvodnil zvýšení pokuty o 35 %, neboť nerozporované skutečnosti ani vlastní zjištění Soudu, ke kterým dospěl na základě kontradiktorního řízení, neposkytují základ pro takové zvýšení. K tomuto SGL odkazuje na svoji argumentaci před Soudem prvního stupně, jak byla shrnuta v bodech 303 až 310 napadeného rozsudku.

44. Za druhé SGL tvrdí, že Soud prvního stupně se mylně domníval, že oznámením námitek bylo dostatečně zajištěno její právo na obhajobu ohledně nařčení z toho, že byla výlučným vůdcem kartelu. Soud prvního stupně opomněl zohlednit, že z námitek Komise nevyplývalo, že Komise měla v úmyslu považovat SGL za výlučného vůdce kartelu. Soud tak v bodu 150 napadeného rozsudku nesprávně uvedl, že SGL se mohla vhodným způsobem bránit na základě informací obsažených v oznámení námitek.

45. Komise zpochybňuje obě tvrzení SGL a považuje tento důvod kasačního opravného prostředku za přinejmenším částečně nepřipustný.

Posouzení

46. Co se týče první části důvodu, je třeba nejprve připomenout, že kasační opravný prostředek se může zakládat pouze na důvodech týkajících se porušení právních předpisů, nikoli však na posouzení skutkového stavu. Soud prvního stupně je jednak výlučně příslušný ke zjištění skutkového stavu, kromě případů, kdy je z dokumentů, které mu byly předloženy, zjevná závažná nepřesnost jeho zjištění, a jednak k posouzení skutkového stavu. Soudní dvůr není příslušný ke zjišťování skutkového stavu ani v zásadě k přezkoumávání důkazů, které Soud přijal na podporu tohoto skutkového stavu. Pokud totiž tyto důkazy byly řádně získány a byly dodrženy obecné právní zásady, jakož i procesní pravidla použitelná na důkazní břemeno a provádění důkazů, je pouze na Soudu, aby posoudil jakou hodnotu je třeba přiznat důkazům, které mu byly předloženy²¹.

47. Mimoto kasační opravný prostředek je nepřípustný, pokud není ničím jiným než žádostí o přezkoumání žaloby, která již byla podána Soudu prvního stupně. Podle článku 225 ES, čl. 58 prvního pododstavce statutu Soudního dvora a čl. 112 odst. 1 písm. c)

jednacího řádu Soudního dvora musí kasační opravný prostředek přesným způsobem uvádět kritizované části rozsudku, jehož zrušení se SGL domáhá, jakož i právní argumenty, které specifickým způsobem tento návrh podporují. Opravný prostředek, který vůbec neobsahuje argumentaci specificky směřující k označení vady spočívající v nesprávném právním posouzení, již měl být napadený rozsudek postizen, a omezuje se na opakování nebo doslovné převzetí důvodů a argumentů, které již byly uplatněny před Soudem prvního stupně, tento požadavek nesplňuje²².

48. V první části druhého odvolacího důvodu SGL napadá zjištění Soudu prvního stupně v bodech 316 a následujících napadeného rozsudku ohledně toho, že SGL byla skutečným vůdcem kartelu. Nepředkládá však žádné argumenty, kterými by prokázala, v čem se Soud prvního stupně v tomto ohledu dopustil nesprávného právního posouzení. Tvrzení SGL jsou proto přímo namířena proti zjištění a posouzení skutkového stavu Soudem prvního stupně. Mimoto, jestliže SGL odkazuje a opakuje tvrzení, která již byla uplatněna u Soudu prvního stupně, pak není tato část důvodu kasačního opravného prostředku ničím jiným než žádostí o přezkoumání žaloby, která již byla podána Soudu prvního stupně.

21 — Viz mimo jiné usnesení Soudního dvora ze dne 17. prosince 1996 ve věci C-19/95 P, *San Marco Impex Italiana v. Komise*, Recueil, s. I-4435, bod 40, rozsudky Soudního dvora ze dne 2. března 1994, *Hilti v. Komise* (C-53/92 P, Recueil, s. I-667, bod 42), a ze dne 28. června 2005, *Dansk Rorindustri a další v. Komise* (spojné věci C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, Sb. rozh. s. I-5425, bod 177).

22 — Viz v tomto smyslu mimo jiné rozsudky Soudního dvora ze dne 28. května 1998, *Deere v. Komise* (C-7/95, Recueil, s. I-3111, bod 20), a ze dne 7. července 2005, *Le Pen v. Parlament* (C-208/03 P, Sb. rozh. s. I-6051, bod 39 a tam citovaná judikatura).

49. Je tudíž třeba dojít k závěru, že, jak Komise správně uvedla, první část druhého důvodu kasačního opravného prostředku musí být v tomto rozsahu odmítnuta jako nepřijatelná.

50. Jestliže však SGL tvrdí, že odůvodnění napadeného rozsudku je rozporné, jedná se o právní otázku, která jako taková může být předmětem soudního přezkumu v rámci kasačního opravného prostředku²³.

51. Podle SGL je sled úvah Soudu prvního stupně rozporný v tom směru, že v bodech 328 a následujících rozsudku na jedné straně rozhodl, že jednání ostatních účastníků kartelu, obzvláště pak LCL a Tokai, se výrazně neodlišovalo od jednání SGL, jak tvrdila Komise, ale přesto v bodě 331 zvýšení v zásadě potvrdil a pouze ho snížil na 35 %.

52. Nesouhlasím s tvrzením, že zde existuje rozpor, neboť Soud prvního stupně neuvedl, že neexistoval žádný rozdíl mezi protiprávními jednáními SGL a jednáním společnosti

Tokai a LCL, ale pouze měl za to, že rozdíl nebyl tak velký, aby jím bylo odůvodněno padesátiprocentní zvýšení základní částky vyměřené SGL. Z tohoto důvodu Soud prvního stupně za použití své pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci snížil v bodě 331 napadeného rozsudku navýšení z 50 % na 35 %. Tento argument je proto neodůvodněný.

53. První část důvodu kasačního opravného prostředku proto musí být zamítnuta.

54. Co se týče druhé části toho důvodu, v níž je namítáno porušení práva na obhajobu společnosti SGL, Soud prvního stupně správně popsal v bodě 139 napadeného rozsudku standardní způsob výpočtu výše pokut tak, jak je definován v ustálené judikatuře Soudního dvora, podle které Komise splní svou povinnost dodržet právo podniku být vyslechnut, pokud ve svém oznámení námitek výslovně uvede, že bude zkoumat, zda je třeba uložit dotyčným podnikům pokuty, a pokud uvede hlavní skutkové a právní okolnosti, které mohou vést k uložení pokuty, jako je závažnost a délka trvání předpokládaného porušení a skutečnost, zda k němu došlo „úmyslně nebo z nedbalosti“²⁴.

23 — Viz především rozsudky Soudního dvora ze dne 1. října 1991, Vidrány v. Komise (C-283/90 P, Recueil, s. I-4339, bod 29), ze dne 20. listopadu 1997, Komise v. V (C-188/96 P, Recueil, s. I-6561, bod 24), rozsudek ze dne 17. prosince 1998, Baustahlgewebe v. Komise (C-185/95 P, Recueil, s. I-8417, bod 25), a ze dne 7. května 1998, Somaco v. Komise (C-401/96 P, Recueil, s. I-2587, bod 53).

24 — Viz v tomto smyslu mimo jiné rozsudek Dansk Rørandustri a další, uvedený v poznámce pod čarou 21, bod 428, rozsudek Soudního dvora ze dne 9. listopadu 1983, Michelin v. Komise (322/81, Recueil, s. 3641, body 19 a 20, a rozsudek Showa Denko, uvedený v poznámce pod čarou 3, bod 69).

55. Soud prvního stupně rovněž po právu rozhodl, že Komise tímto způsobem poskytuje podnikům dostatek informací k tomu, aby se mohly bránit nejen vůči zjištění, že se dopustily protiprávního jednání, ale rovněž proti skutečnosti, že je jim uložena pokuta²⁵.

56. Soud správně rozhodl, že práva obhajoby dotyčných podniků jsou před Komisí zaručena prostřednictvím možnosti předkládat vyjádření k době trvání, závažnosti a předvídatelnosti protisoutěžní povahy protiprávního jednání, ale že naproti tomu Komisi nic nenutí k tomu, aby v oznámení námitek uváděla přesnější způsob, jakým případně použije každý z těchto skutkových a právních prvků při stanovení výše pokuty²⁶.

57. Podle mého názoru s přihlédnutím k této judikatuře se Soud prvního stupně při rozhodování nedopustil nesprávného právního posouzení, když měl za to, že předmětné oznámení námitek bylo dostatečně určité ohledně způsobu, jakým Komise zamýšlela stanovit výši pokuty, konkrétně pak s ohledem na závažnost porušení.

58. Jak Soud prvního stupně uvedl v bodě 148 napadeného rozsudku, ačkoli LCL takto nakonec nebyla kvalifikována, v oznámení námitek se každopádně uvádělo, že SGL spolu s LCL hrála v kartelu roli vůdce či iniciátora. SGL proto byla upozorněna na skutečnost, že Komise měla v úmyslu přičíst jí tuto roli a že by to mohlo být zohledněno při vyměřování pokuty.

59. Skutečnost, že SGL byla nakonec Komisí označena za jediného vůdce kartelu, podle mého názoru nezměnila její postavení natolik, aby bylo významným způsobem zasaženo do jejího práva obhajoby, neboť pro oznámení námitek je charakteristické, že je předběžné a Komise jej může pozměnit v průběhu posuzování, ke kterému přikročí poté, co jí strany předloží svá vyjádření, přičemž touto změnou je zejména upuštění od některých tvrzení, jako například, že LCL sehrála roli vůdce kartelu.

25 — Viz především rozsudek Dansk Rørindustri a další v. Komise, uvedený v poznámce pod čarou 21, bod 428, a rozsudek ze dne 7. června 1983, Musique Diffusion française a další v. Komise (100/80 až 103/80, Recueil, s. 1825, bod 21).

26 — Viz v tomto smyslu mimo jiné rozsudek Dansk Rørindustri a další v. Komise, uvedený v poznámce pod čarou 21, body 434 až 439; viz též, pokud jde o judikaturu Soudu prvního stupně, především rozsudek ze dne 20. března 2002, LR AF 1998 v. Komise (T-23/99, Recueil, s. II-1705, bod 200).

60. Jak Komise upozornila, podle jejich pokynů a praxe v dané oblasti může být udělená pokuta navýšena o 50 % bez ohledu na to, zda je za vůdce kartelu označen pouze jeden z účastníků, či jich je takto označeno více.

61. Krom toho Soud prvního stupně v bodě 149 napadeného rozsudku dospěl k závěru, že nic nenasvědčuje tomu, že odpovědnost SGL coby vůdce kartelu skutečně vzrostla tím, že jí Komise přičetla část společné úlohy vůdce kartelu, kterou původně přičítala LCL. Toto je skutkovým zjištěním, kteréžto jako takové nepodléhá přezkumu Soudního dvora vzhledem k tomu, že SGL netvrdila, že Soud prvního stupně zkreslil důkazy ohledně této skutečnosti²⁷.

62. Druhá část druhého důvodu kasačního opravného prostředku musí být tudíž rovněž zamítnuta.

C – K třetímu důvodu kasačního opravného prostředku, založenému na údajném nesprávném právním posouzení vztahujícím se k námitce, že jazykové znalosti členů týmu Komise, kteří pracovali na tomto případu, byly nedostatečné

Hlavní argumenty

63. Svým třetím důvodem SGL v podstatě namítá, že se Soud prvního stupně v bodě 154 napadeného rozsudku nevypořádal s jejím tvrzením, že její právo na obhajobu

bylo nezhojitelně porušeno tím, že jazykové znalosti členů týmu Komise, kteří na případu pracovali, byly nedostatečné, a to neohledně na odůvodněná tvrzení SGL a jí navrhované důkazy.

64. Soud prvního stupně nesprávně rozhodl, že tato námitka byla pouhou domněnkou, která nebyla podepřena žádným hodnověrným důkazem. Tento přístup zakládá nesprávné posouzení skutkového stavu.

65. Tím, že uvedení úředníci neměli dostatečné jazykové znalosti, bylo SGL upřeno právo na obhajobu ve správním řízení. Soud prvního stupně porušil její právo na obhajobu, když tuto okolnost považoval za nepodstatnou.

66. Komise má za to, že zjištění formulovaná Soudem prvního stupně v bodech 154 a 155 napadeného rozsudku jsou správná a nejsou stížena žádným nesprávným posouzením skutkového stavu či porušením práva na obhajobu. Komise má za to, že vzhledem k tomu, že správní řízení bylo vedeno Generálním ředitelstvím pro hospodářskou soutěž a završeno Evropskou komisí jako takovou, nejsou jazykové schopnosti konkrétního člena vyšetřovacího týmu rozhodující.

27 — Viz bod 46 výše.

Posouzení

67. Pakliže SGL ve svém třetím důvodu zpochybňuje především závěr Soudu prvního stupně, který formuloval v bodě 154 napadeného rozsudku a kterým odmítl tvrzení SGL ohledně toho, že Komise svěřila tento „německý případ“ úředníkům, kteří němčinu dostatečně neovládali, je tento závěr výsledkem posouzení skutkového stavu a hodnocení důkazů a nelze jej jako takový zpochybnit v rámci kasačního opravného prostředku²⁸. Z tohoto plyne, že třetí důvod kasačního opravného prostředku je v tomto rozsahu nepřijatelný.

68. Mimoto, pokud SGL k tomuto bodu tvrdí, že navrhla, že předloží doplňující důkazy na podporu této námitky, je třeba připomenout, že je na Soudu prvního stupně, aby posoudil relevanci takového návrhu ve vztahu k předmětu sporu a nezbytnosti provést další důkazy²⁹.

69. Jestliže SGL dále tvrdí, že Soud prvního stupně porušil její právo na obhajobu při posuzování toho, zda dotyčným úředníkům chyběly potřebné jazykové znalosti (v daném případě znalost němčiny), je třeba nejprve

poznámenat, že, jak již bylo výše uvedeno, Soud prvního stupně toto skutkové tvrzení odmítl, takže otázka, zda bylo touto okolností porušeno právo být slyšen, u toho soudu skutečně nevystala.

70. Zadruhé bych se přiklonil k názoru, že jazykové znalosti konkrétního člena týmu či jejich nedostatek nemohou být samy o sobě rozhodující. Komise je jako celek zodpovědná za vedení řízení v oblasti práva hospodářské soutěže a rovněž nese kolektivně odpovědnost za konečná rozhodnutí, kterými se toto řízení uzavírá.

71. Pokud by se SGL podařilo prokázat, jak správně uvedl Soud prvního stupně v bodě 154 napadeného rozsudku, že údaje ze kterých Komise v napadeném rozhodnutí vycházela, byly nesprávné, pak by toto rozhodnutí trpělo podstatnou vadou a mohlo by být z tohoto důvodu zrušeno bez ohledu na to, zda daná vada jde na vrub nedostatečných jazykových znalostí konkrétního člena týmu, či jakékoli jiné okolnosti v rámci vnitřní organizace Komise, která tuto vadu mohla způsobit.

28 — Viz bod 46 výše a judikaturu uvedenou v poznámce pod čarou 21.

29 — Viz v tomto smyslu mimo jiné rozsudky *Dansk Rorindustri a další v. Komise*, uvedený v poznámce pod čarou 21, bod 68, a *Baustahlgewebe v. Komise*, uvedený v poznámce pod čarou 23, bod 70.

72. Z toho vyplývá, že třetí důvod kasačního opravného prostředku musí být odmítnut.

D – Čtvrtý důvod kasačního opravného prostředku, založený na tvrzení, že význam spolupráce SGL byl podhodnocen, pokud jde o snížení pokuty podle sdělení o spolupráci

Hlavní argumenty

73. Svým čtvrtým důvodem SGL napadá závěry Soudu prvního stupně obsažené v bodech 367 až 375 napadeného rozsudku, ve kterých odmítl tvrzení SGL, že došlo k porušení sdělení o spolupráci, a v důsledku toho k nedostatečnému snížení pokuty uložené Soudem.

74. SGL v podstatě tvrdí, že její spolupráce byla nedoceněna. Zaprvé Soud prvního stupně nesprávně uvedl v bodě 367 napadeného rozsudku, že SGL neměla nárok na významnější snížení pokuty, neboť byla nesprávně považována za vůdce kartelu. Zadruhé SGL tvrdí, že se stala obětí diskriminace, neboť její spolupráce měla přinejmenším stejnou hodnotu jako spolupráce ostatních účastníků kartelu, zejména pak společnosti UCAR.

75. SGL napadá závěry Soudu prvního stupně v bodech 368, 370 a 373 napadeného rozsudku a trvá mimo jiné na tom, že v tomto ohledu hodnota spolupráce nezávisí na míře přispění, kterou Komise nakonec skutečně vzala v potaz.

76. Podle Komise jsou předmětné závěry Soudu prvního stupně správné a návrhy SGL, které jsou zčásti nepřijatelné, by měly být v celém rozsahu odmítnuty.

77. Komise poukazuje na svoji diskreční pravomoc, kterou disponuje při snižování pokuty, a zvláště pak, posuzuje-li kvalitu a užitečnost spolupráce poskytnuté jednotlivými členy kartelové dohody. Mimoto, jak Soud prvního stupně správně uvedl v napadeném rozsudku, kdyby Soud rozhodl, že Komise měla prokázat existenci protiprávního jednání, kterého se dopouštěl určitý podnik po určitou dobu, přisvojoval by si pravomoci Komise.

Posouzení

78. Nejprve je třeba zohlednit skutečnost, že Komise v souladu s ustálenou judikaturou disponuje, pokud jde o stanovení výše pokuty

včetně jejího snížení na základě sdělení o spolupráci, širokou diskreční pravomocí³⁰. Ačkoli je na Soudním dvoru, aby ověřil, zda Soud správně posoudil způsob, jakým Komise použila uvedenou diskreční pravomoc, nepřísluší mu, pokud rozhoduje o kasačním opravném prostředku, aby z důvodů ekvity svým posouzením nahrazoval posouzení Soudu, který při výkonu svého přezkumu v plné jurisdikci rozhodl o výši uložených pokut³¹.

80. Soud prvního stupně tedy mohl po právu zaujmout stanovisko, že Komise mohla oprávněně rozhodnout, že UCAR byla první společností pro účely bodů B a C sdělení o spolupráci.

79. Co se týče snížení pokuty přiznaného společnosti SGL, Soud prvního stupně předně založil své posouzení, v tomto ohledu podle mě správně, na domněnce, že v souladu s jasným zněním sdělení o spolupráci, které odkazuje na podnik, který jako „první“ poskytl „určující“ důkazy o „existenci“ kartelu, se významné snížení podle bodu B sdělení o spolupráci může poskytnout jen jednomu podniku, a sice tomu, který jako první poskytl důkazy o existenci kartelu, avšak nikoli jiným podnikům, které (následně) předložily důkazy týkající se konkrétních období nebo zvláštních aspektů existence tohoto kartelu.

81. Z toho plyne, že Soud prvního stupně rovněž došel v bodě 367 napadeného rozsudku ke správnému závěru, že SGL nevyhověla podmínkám stanoveným v bodech B písm. b) ani v bodě B písm. e) sdělení o spolupráci, neboť sehrála roli vůdce kartelu. Tato kvalifikace se zakládala na posouzení skutkového stavu, což nelze, jak jsem výše zdůraznil³², napadnout kasačním opravným prostředkem.

82. Co se dále týče tvrzení SGL, které směřuje proti bodu 368 napadeného rozsudku, Soud prvního stupně nepochybil, když měl za to, že Komise nebyla povinna odměnit spolupráci snížením pokuty, když při určování toho, zda bylo porušeno právo hospodářské soutěže ve Společenství, nebo při postihu tohoto porušení nevycházela z daných důkazů. Podle ustálené judikatury Soudního dvora takového přispění může odůvodnit snížení pokuty z titulu spolupráce

30 — Viz rozsudek Dansk Rørindustri a další v. Komise, uvedený v poznámce pod čarou 21, bod, body 393 a 394.

31 — Viz rozsudek SGL Carbon, uvedený v poznámce pod čarou 3, bod 48, a rozsudek Dansk Rørindustri a další v. Komise, uvedený v poznámce pod čarou 21, bod 245.

32 — Viz výše body 46 a 48.

pouze tehdy, jestliže Komise skutečně umožní splnit její úkol spočívající v prokázání existence protiprávního jednání a zamezení takovému jednání³³, o což se nemůže jednat v případech, kdy Komise předmětné přispění ani nevzala v potaz.

Soudní dvůr správně uvedl v bodě 371 napadeného rozsudku, Komise má široký prostor pro uvážení při posuzování kvality a užitečnosti spolupráce poskytnuté jednotlivými členy kartelu. Zadržet SGL neprokázala, jakým způsobem Soud prvního stupně opomněl sankcionovat zjevné zneužití tohoto uvážení ze strany Komise.

83. K tomu Soud prvního stupně správně uvedl v bodech 369 a 370 napadeného rozsudku, že s ohledem na diskreční pravomoc, kterou v dané oblasti Komise disponuje, nemůže být Komise nucena k tomu, aby zjistila a postihla každé protisoutěžní jednání, a soudy Společenství nemohou – byť jen s cílem snížit pokutu – rozhodnout, že Komise vzhledem k důkazům, které měla k dispozici, měla prokázat existenci protiprávního jednání během daného období a u konkrétního podniku. SGL proto nemůže uplatňovat, že její přispění mělo být odměněno významným snížením pokuty z důvodu, že Komise měla na základě tohoto přispění povinnost zjistit a potrestat konkrétní protiprávní jednání.

84. Konečně, pokud jde o tvrzení SGL, že její spolupráce byla podhodnocena ve srovnání s mírou spolupráce ostatních účastníků kartelu, je třeba zaprvé poznamenat, že jak

85. Mimoto, pokud jde o tvrzení SGL, že se stala obětí diskriminace ve srovnání s UCAR, je třeba poznamenat, jak jsem již výše uvedl, že i když je Komise povinna při vyměřování výše pokuty a přiznávání snížení pokuty dodržovat zásadu rovného zacházení³⁴, aniž je přitom dotčen široký prostor pro uvážení, kterým disponuje, přispění společnosti UCAR po právu vedlo k tomu, že byla označena za „první“ podnik ve smyslu bodu B sdělení o spolupráci. Již z tohoto důvodu váha jejího přispění a snížení pokuty, které jí bylo přiznáno, jsou bez vztahu k přispění SGL a snížení pokuty, které jí bylo přiznáno. Posledně uvedená tedy nemůže uplatňovat, že byla diskriminována na základě rozdílu mezi snížením pokuty, které jí bylo přiznáno, a snížením přiznaným UCAR.

33 – Viz v tomto smyslu rozsudky Soudního dvora ze dne 16. listopadu 2000, SCA Holding v. Komise (C-297/98 P, Recueil, s. I-10101, body 36 a 37), a Dansk Røring v. Komise, uvedený v poznámce pod čarou 21, bod 399.

34 – Viz rozsudek Limburgse Vinyl Maatschappij a další v. Komise, uvedený v poznámce pod čarou 9, bod 617.

86. Z toho vyplývá, že závěry Soudu prvního stupně ohledně snížení pokuty přiznaného SGL nejsou postiženy vadami spočívajícími v nesprávném právním posouzení. Čtvrtý důvod kasačního opravného prostředku proto musí být zamítnut.

E – Pátý důvod kasačního opravného prostředku, v němž SGL tvrdí, že Soud prvního stupně opomněl zohlednit schopnost SGL uhradit pokutu a že udělené pokuty jsou nepřiměřeně vysoké

Hlavní argumenty

87. Ve svém pátém důvodu SGL tvrdí, že Soud prvního stupně došel v bodě 333 napadeného rozsudku k nesprávnému závěru, že Komise při vyměřování výše pokuty nebyla povinna zohlednit složitou finanční situaci SGL a její nedostatek finančních prostředků k úhradě pokuty.

88. SGL na podporu svého tvrzení udává v zásadě dva argumenty. Zaprvé tvrdí, že udělená pokuta, a to i po snížení, je sama o sobě nepřiměřeně vysoká tím spíše, že schopnost dotčené společnosti uhradit pokutu nebyla v okamžiku přijetí rozhodnutí zohledněna. Za druhé SGL tvrdí, že Komise

a Soud mají podle práva povinnost zohlednit platební schopnost SGL. Tím, že opomněl ověřit, zda uložená pokuta neohrožuje ekonomickou životaschopnost dotčené společnosti, Soud prvního stupně nesprávně vyložil ustanovení bodu 5 písm. b) pokynů.

89. Komise tvrdí, že tato tvrzení jsou nepřijatelná a v každém případě neopodstatněná.

Posouzení

90. Jelikož SGL ve svém kasačním odvolacím prostředku uvádí zaprvé několik tvrzení, jimiž zpochybňuje přiměřenost uložené pokuty, pátý důvod musí být prohlášen za nepřijatelný, neboť ve skutečnosti se jím usiluje o opětovný celkový přezkum pokut, ke kterému není Soudní dvůr v rámci rozhodování o kasačním opravném prostředku příslušný³⁵.

91. Zadruhé, pokud jde o tvrzení, že Soud prvního stupně opomněl zohlednit platební schopnost SGL, je třeba poznamenat, že

³⁵ — Viz mimo jiné rozsudek *Dansk Rørindustri a další v. Komise*, uvedený v poznámce pod čarou 21, body 245 a 246, a rozsudek Soudního dvora ze dne 29. dubna 2004, *British Sugar v. Komise* (C-359/01 P, Recueil, s. I-4933, body 48 a 49).

podle ustálené judikatury, kterou bod 333 napadeného rozsudku plně odráží, Komise nemá povinnost, když stanovuje vyšší pokuty, zohlednit složitou finanční situaci určitého podniku, jelikož uznání takovéto povinnosti by se rovnalo poskytnutí neodůvodněných soutěžních výhod podnikům, které jsou nejméně přizpůsobeny podmínkám trhu³⁶.

92. Co se dále týče bodu 5 písm. b) pokynů, podle něhož je třeba vzít v úvahu skutečnou platební schopnost podniku, Soudní dvůr již rozhodl v rozsudku SGL Carbon, že toto ustanovení nijak nezpochybňuje výše uvedenou judikaturu. Jak Soudní dvůr v této věci uvedl, platební schopnost totiž hraje roli pouze v rámci „zvláštních sociálních souvislostí“, které by mohlo mít zaplacení pokuty, zejména na úrovni zvýšení nezaměstnanosti nebo zhoršení stavu hospodářských odvětví na předcházejících a navazujících trzích ve vztahu k dotyčnému podniku³⁷.

93. Z těchto důvodů se ztotožňují se závěrem Soudu prvního stupně, že skutečnost, že

opatření přijaté správním orgánem Společenství způsobí platební neschopnost či likvidaci určitého podniku, není jako taková právem Společenství zakázaná. Mimoto SGL neprokázala existenci „zvláštních sociálních souvislostí“ ve výše uvedeném smyslu.

94. Za těchto okolností se Soud prvního stupně nedopustil nesprávného právního posouzení, když v bodě 333 napadeného rozsudku odmítl důvod založený na tom, že Komise nezohlednila platební schopnost SGL.

95. Pátý důvod kasačního opravného prostředku proto musí být zamítnut.

F – Šestý důvod kasačního opravného prostředku, založený na nesprávném stanovení úrokové sazby

Hlavní argumenty

96. Šestý důvod směřuje proti bodům 408 až 415 napadeného rozsudku, ve kterých Soud prvního stupně odmítl návrh, kterým se SGL domáhala zrušení úrokových sazeb stanove-

36 – Viz rozsudky ze dne 8. listopadu 1983, IAZ a další v. Komise (spojené věci 96/82 až 102/82, 104/82, 105/82, 108/82 a 110/82, Recueil, s. 3369, body 54 a 55), a Dansk Rørindustri a další v. Komise, uvedený v poznámce pod čarou 21, bod 327.

37 – Rozsudek SGL Carbon, uvedený v poznámce pod čarou 3, bod 106.

ných ve třetím pododstavci článku 3 napadeného rozhodnutí (6,75 %) a v dopise Komise ze dne 20. prosince 2002 (2 %).

rozsudku na ustálenou judikaturu, podle níž pravomoc přiznaná Komisi podle čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 zahrnuje pravomoc určit výši úroků z prodlení a stanovit podrobnou úpravu pro provedení jejího rozhodnutí³⁸.

97. SGL trvá na svých tvrzeních, která uvedla již před Soudem prvního stupně, že stanovené úrokové sazby byly obzvláště vysoké a že dotčený pododstavec napadeného rozhodnutí by měl být zrušen. Obzvláště vysoký úrok, který musí být zaplacen, je ve svém důsledku další pokutou, pro kterou neexistuje právní základ.

100. Soud měl tedy správně za to, že Komise byla v rozsahu potřebném pro odrazení od pozdní platby pokuty oprávněna zvolit si jako východisko vyšší částku, než je průměrný úrok na trhu požadovaný při úvěrech³⁹.

98. Komise zastává názor, že tvrzení SGL, která se týkají skutkových zjištění a opakují tvrzení již předložená Soudu prvního stupně, jsou nepřijatelná a v každém případě neopodstatněná.

101. SGL neprokázala v kontextu tohoto kasačního opravného prostředku, v čem Soud prvního stupně pochybil, když v bodě 412 napadeného rozsudku rozhodl, že Komise při stanovení výše úroků nepřekročila meze své diskreční pravomoci, kterou je, jak jsem již výše uvedl, nadána. Namísto toho SGL v podstatě opakuje tvrzení, která již byla zkoumána Soudem prvního stupně, týkající se nadměrné výše úrokové sazby, což se vlastně rovná návrhu na její opakovaný přezkum⁴⁰. V tomto rozsahu je tedy třeba tento důvod kasačního opravného prostředku označit za nepřijatelný.

Posouzení

99. Předně je třeba poznamenat, že Soud prvního stupně v odpovědi na údajnou protiprávnost úroku z prodlení ve výši 6,75 % stanovené v napadeném rozhodnutí správně odkázal v bodě 411 napadeného

38 — Viz rozsudek SGL Carbon, uvedený v poznámce pod čarou 3, bod 113.

39 — Viz v tomto smyslu ibid., body 114 a 115.

40 — Viz bod 47 výše.

102. Co se týče zadruhé údajné protiprávnosti úroku ve výši 2 % na jistotu, kterou podniky skládají před uhrazením pokuty, Soud prvního stupně měl podle mého názoru správně za to, že tento důvod, který nebyl uplatněn v žalobě podané Soudu, je důvodem novým ve smyslu čl. 48 odst. 2 jednacího řádu Soudu prvního stupně. Ten z tohoto důvodu po právu v bodě 413 napadeného rozsudku rozhodl o jeho nepřipustnosti. Tím spíše ho tedy SGL nemůže uplatnit v řízení o kasačním opravném prostředku.

103. Šestý důvod opravného prostředku je tudíž třeba zamítnout.

104. Z výše uvedených úvah vyplývá, že je třeba opravný prostředek zamítnout v plném rozsahu.

VII – Náklady řízení

105. Podle čl. 69 odst. 2 jednacího řádu, jenž se na řízení o opravném prostředku použije na základě článku 118 téhož jednacího řádu, se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise náhradu nákladů řízení od SGL Carbon požadovala a SGL Carbon neměla ve věci úspěch, je namístej poslední uvedené uložit náhradu nákladů řízení.

VIII – Závěry

106. S ohledem na výše uvedené navrhuji, aby Soudní dvůr:

- 1) zamítl kasační opravný prostředek,
- 2) uložil SGL Carbon náhradu nákladů řízení.